UPPDRAG MISSION

EN TIDSKRIFT FRÅN LUNDS MISSIONSSÄLLSKAP • NR 3 • 2012 • ÅRGÅNG 166 • 45 KR

PETER ELMBERGS BROR BRAGTES OM LIVET:

SORGEN VÄNDES TILL POSITIV KRAFT

BURMA FLYKTINGARNAS FÖRSAMLING I THAILAND **4**
ZANZIBAR PINGSTRÖRELSEN GER NY IDENTITET **16**
MALMÖ VÄRLDENS FEST I MÅNGKULTURELL STAD **22**

VÄRLDEN ÄR VIKTIG I GUDS ÖGON

TISDAG MORGON. Mässa i Lunds domkyrka som vanligt. På altaret ligger kyrkans bönbok. Knappt hälften av bönerna är skrivna på svenska. Böneämnena handlar om mycket mer och är många fler än vad som rör sig inom Lunds horisont.

På förmiddagen är det möten om pilgrimsarbete och hållbarhetsfrågor. På tåget mot Kastrups flygplats sitter jag mitt emot en mycket mörkhyad man och en ung kvinna som gissningsvis kommer från Sydosteuropa. Jag är på väg mot Jerusalem och sammanträde med styrelsen för Svenska Teologiska Institutet. På flyget serveras de som beställt kosher först. Huvudnyheten i Herald International Tribune är mordet på judiska skolbarn i Sydfrankrike. Jag hinner läsa Sture Linnérs bok om Horodotos. Sheruten (busstaxi) till Jerusalem delar jag med en ultraortodox judisk man, några israeliska skolflickor och ett amerikanskt par.

VILKEN MÅNGFALD! Jag har förflyttats flera hundra mil, läst om människor från 600-talet f.Kr. fram till det som hände igår, burit fram böner på åtskilliga språk. Människor från olika samhällsklasser, med olika yttre beteenden, med mycket signifikanta klädkoder har funnits i mitt synfält. Allt på en enda dag.

GUD SKAPADE MÄNNISKAN TILL SIN AVBILD. Så älskade Gud världen. Och massor av andra bibelcitat ilar genom mitt huvud. Nu är det tisdag kväll. Bibelcitaten handlar om missionsuppdraget. Världen är viktig i Guds ögon. Lunds missionssällskap är ett redskap i Guds mission. Som kräver olika insatser i olika sammanhang vid olika tidpunkter. Mission är en spjutspets in i nya sammanhang, in i mångfalden. Dit har Gud alltid ett ärende.

HÅKAN E WILHELMSSON
Domprost, Lunds stift
Ledamot i Lunds Missionssällskaps styrelse

Kära läsare!

Nyligen hölls ett internationellt seminarium på Centrum för Teologi och Religionsvetenskap, CTR, i Lund på temat Religion in Interspaces. Det kan fritt översättas med att när två komponenter möts skapas en tredje.

Vi har flera exempel på det i det här numret. Möt de burmesiska flyktingarna som skapat en kristen församling i Thailand, biskop Kaganga från Tanzania som frälser pingstvänner på den muslimska ön Zanzibar och kulturföreningen Vox Pacis som bjuder på samisk jojk i Senegal.

Stimulerande läsning!

Marie Bosund Hedberg
Redaktör

KRÖNIKAN

BOXHANDSKARNA PÅ!

– Den kristna gemenskapen i Malmö kan beskrivas som en boxare som är nere för räkning, säger en deltagare i en av konferenserna som ingår i förstudie till Social Cohesion i Malmö/Skåne.

Formuleringen är medvetet drastisk och får flera vid bordet att höja ögonbrynen och med grimaser låta förstå att påståendet ska uppfattas som överdrivet. Debattören ser nöjd ut över att ytterligare ha höjt temperaturen i diskussionen, som redan är hög och som fått de femton kvinnorna och männen att begära ordet mer än en gång. En ung skäggprydd man med en kufi på hjässan är näste talare. Även han är påverkad av den upprymda stämningen och gestikulerar livfullt när han säger:

– Hos oss muslimer är bilden annorlunda. Det är som om vi har tjugo boxare som är redo att agera och som söker efter en arena.

Alla vid bordet är medvetna om den tillspetsade beskrivningen. När mannen lyfter upp händerna, som i en boxningsgard, skrattar alla.

Konferensen, en av förstudiens fem ”tankesmedjor”, bildar tillsammans med ett hundra intervjuer ett underlag för projektet Social Cohesion i Malmö/Skåne. Syftet är att förtydliga och att utveckla användandet av de religiösa gemenskaperna som en resurs i arbetet för ett gott socialt klimat i Malmö och i övriga Skåne.

”Berättelsen om Malmö påverkar oss. Hur påverkar vi berättelsen?” är temat som samlat de närvarande i Skåne Stadsmissions lokaler i Malmö. I rummet finns företrädare för de abrahamitiska religionerna och personer med ledande befattningar inom kommunikations- och mediaområdet. Runt bordet råder det enighet om allvarliga kunskapsbrister i media om religionens roll i mångfaldssamhället. Okunskapen måste bekämpas. Tillsammans har de religiösa gemenskaperna en central roll att spela för ökad samhörighet och mot främlingsfientlighet. Boxhandskarna på!

ALDO ISKRA
Projektledare Social Cohesion i Malmö/Skåne

> Det nya missions-uppdraget, internationell rättvisa, solidaritet, interreligiösa möten, försoning, mångfald och integration. Uppdrag Mission berör många aktuella frågor. Men egentligen handlar alltihop om en enda sak: *Vad innebär det att leva evangeliet idag?*

Uppdrag Mission
www.uppdragmission.se
Tidskriften ges ut av
Lunds Missionssällskap
www.lundsmissionssallskap.se

Ansvarig utgivare
Samuel Rubenson

Redaktör
Marie Bosund Hedberg
Media&Sånt
S Promenaden 7B, 211 29 Malmö
0733-60 87 54
red@uppdragmission.se

Redaktionsråd
Ann Aldén, ordförande
Lars Micael Adrian
Mika Vähäkangas

Grafisk form
Anneli Dennersten
Sjunde [form & kommunikation]

Prenumeration
www.uppdragmission.se
pren@uppdragmission.se
0733-60 87 54

Annonser
annons@uppdragmission.se
0704-81 80 85

Tryck
Ljungbergs, Klippan 2012
ISSN 2001-0087

Omslag
Peter Elmberg. Foto: Martin Olson

4
– EN PLATS ATT TACKA GUD!
De burmesiska missionärerna Wissaran och Laddawan Akheu har bildat en kristen församling i en bergsby i norra Thailand kring en kyrka av bambu.

10
SORGEN VÄNDES TILL POSITIV KRAFT
Peter Elmberg sörjer fortfarande sin dödade bror men idag använder han sin energi för att inspirera andra att inte ge upp.

16
FYLLDA PINGSTKYRKOR
Immigranter fyller City Christian Centers kyrkor i Zanzibar varje söndag. Muslimerna, som är i majoritet, uppskattar inte det nya inslaget i öns religiösa kulturvärld.

24
EN JOJK I SENEGAL
Språken och danserna förenade medlemmarna i Kulturföreningen Vox Pacis när de uppträdde tillsammans med kollegor i Senegal.

Alltid

3 KRÖNIKAN
9 BETRAKTELSEN
20 ENKÄTEN
28 NOTISER
30 STIPENDIATEN

– TIDIGARE TJÄNADE VI ONDA ANDAR, SOM VI FRUKTADE, MEN NU KÄNNER VI GUD OCH ÄR INTE LÄNGRE RÄDDA.

– VI HAR FÅTT EN PLATS ATT TACKA GUD

Flyktingar som kommer från bergsstammar i Burma har bildat **en egen församling och byggt en bambukyrka** i norra Thailand. De har funnit Gud, men kan de också hitta ett arbete?

TEXT OCH FOTO: SARI LEHTELÄ

DEN LILLA BYN BAAN LAI PATTANAAN i norra Thailand har invånarna nyligen byggt en enkel kyrka av bambu som de kallar för ”sala”, tak, och en plats för predikan. Den fungerar som en tillfällig samlingsplats medan de väntar på att församlingen ska få en riktig kyrka och här är det också söndagsskola för barnen i byn.

– Det är fint att vi nu har en plats där vi kan tacka och prisa Gud, säger byns ledare Moche Maajó.

Jag sitter tillsammans med missionären Kirsi Salmela på den öppna verandan på Maajós hus. Kirsi arbetar som kontaktperson i fadderverksamheten i Thailands evangeliska lutherska kyrka och hon har följt med som tolk på reportageresan. Man ger oss många slags delikatesser – frukt, sötsaker och nötter. Det verkar som byns hela befolkning så småningom samlas på verandan.

I denna lilla by bor det flyktingar som härstammar från bergsbefolkningar i Mayanmar. De lever isolerade i sina byar i norra Thailand, utan språkkunskaper och arbete och utan identitetshandlingar. Landets nuvarande militärjunta beslutade 1989 att byta namnet Burma mot Mayanmar.

Trots att det har varit problem i byn har det väckts nytt hopp om en bättre framtid när Wissaran och Laddawan Akheu, som även själva tillhör bergstammar, har inlett sitt arbete för att förbättra situationen för de utslagna. I byn har man bildat en församling som hittills har fått omkring fyrtio döpta medlemmar.

TRON GER RO I HJÄRTAT MEN BYBORNA ÄR ÄNDÅ BEKYMRADE. VAR KAN MAN FÅ ARBETE OCH LEVEBRÖD?

Moche Maájo är byns ledare och han kom i kontakt med den kristna tron när han bodde i Burma.

”Vi är inte rädda längre”

Jag försöker ta reda på bybornas tankar och erfarenheter om den kristna tron. I början är det bara ledaren Moche Maájo som svarar, men så småningom samlar även andra mod.

– Tidigare tjänade vi onda andar, som vi fruktade, men nu känner vi Gud och är inte längre rädda. Det bästa i vår tro är att vi varje kväll kan tacka och prisa Gud”, säger vår värd.

Han berättar att han kom i kontakt med den kristna tron flera år tidigare när han bodde i Burma och nu har alltfler bybor tagit till sig den lutherska tron. De ser lutheranismen som en tydlig lära.

– Gud har lärt oss att älska och hjälpa varandra. Och jag har till och med börjat hjälpa min fru med hushållsarbetet, säger den unge Aaphaa Asoo med ett leende. Man ska bära bördorna tillsammans.

Tron ger ro i hjärtat men byborna är ändå bekymrade. Var kan man få arbete och levebröd?

– Vi borde få egen jord att bruka, säger Moche Maájo. Nu får barnen inget arv.

– Vi har ingen åkermark och vi måste köpa all mat. Och det är svårt att få arbete, förklarar Aaphaa Asoo.

Enligt traditionen har männen från bergsstammarna jagat och kvinnorna har sysslat med handarbete. Men nu när möjligheterna till jakt har minskat skulle man behöva avlönat arbete. Männen säger sig vara beredda att syssla med vilket jordbruks- eller byggnadsarbete som helst, eller varför inte gräva diken? Tidigare på dagen har Asoo varit ute på åkern och han visar de bönor som blivit över sedan man skördat och som han har tagit med sig.

Jag berättar att man inte heller i Finland kan få arbete utan yrkeskunskaper. Men jag förstår att utan kunskaper i det thailändska språket är det omöjligt med yrkesstudier för dessa flyktingar.

Alla barn i skolan

Kvinnorna i byn önskar att de kunde sälja sina handarbeten – det skulle ge dem inkomster. Kvinnorna visar sina vackra arbeten, väskor, västar och smycken. Vem kan ta hand om marknadsföringen och skapa en produktkedja? Kvinnorna tittar hoppfullt på oss.

I byn finns bara några vuxna som är läskunniga. Undervisningsspråket i skolan är thai varför tröskeln till skolan är hög. Däremot går alla de femton barn som är i skolåldern i byskolan. Enligt de vuxna så lämnar de flesta barnen skolan efter sjätte klass eftersom högstadieskolan ligger lång borta. I Thailand upphör skolplikten efter sjätte klass.

Hopp för flyktingar

Baan Lai Pattanaans församling som grundades för ett par år sedan är ett resultat av Wissaran och Laddawan Akheus arbete. För några år sedan avslutade de sina studier i Thailands lutherska seminarium i Bangkok där de studerade som Finska Missionssällskapets stipendiater. Paret Akheu är de första representanterna för sina stammar som har studerat teologi. Fem års studier är avklarade – Wissaran blev teologie kandidat och Laddawan utexaminerades från diakonikursen

BAMBUKYRKAN HAR BYGGTS MED GEMENSAMMA KRAFTER. ALLA SOM KUNDE BIDRA PÅ NÅGOT SÄTT HAR GJORT DET. DE BURMESISKA MISSIONÄRERNA WISSARAN OCH LADDAWAN AKHEU TILL HÖGER PÅ BILDEN.

GÄSTFRIHETEN ÄR SJÄLVKLAR ENLIGT AKA-FOLKETS SEDVÄNJOR. EXOTISKA FRUKTER OCH SÖTSAKER DUKADES FRAM PÅ VERANDAN HOS BYHÖVDINGEN.

BURMA

OFFICIELLT NAMN Republiken Unionen Myanmar

YTA 678 000 km²

HUVUDSTAD Naypidaw

ANTAL INVÅNARE 50,5 miljoner (2010)

STATSSKICK Republik, enhetsstat

2009. Tillsammans med sina två barn har de återvänt till sin hemtrakt och de har inlett ett sökande församlingsarbete bland sina egna stammar i Thailands evangeliska lutherska kyrka.

Parets mission är att förbättra flyktingarnas levnadsförhållanden. Enligt Wissaran är det bara omkring tio procent av flyktingarna som får utbildning och arbete. Det energiska paret tror att tydlig luthersk undervisning hjälper deras landsmän att hitta nytt hopp i livet.

Den nya församlingen är områdets första lutherska församling. Det finns många kristna i trakten och det pågår missionsarbete från flera olika håll. I Wissaran och Laddawan Akheus hemby finns en stor koreansk kyrka som även Wissarans far tillhör.

Makarna Akheus dröm är att församlingen ska få mark där man kunde bygga en kyrka. Det behövs också ett elevhem för de unga nära skolan så att deras skolgång inte behöver avbrytas på grund av problem med långa skolvägar. Inspirerad av våra samtal under intervjudagen kommer Wissaran med idéer om en yrkesutbildningscentral för vuxna.

– I många ickekristna familjer får barnen göra vad som helst. Man missbrukar alkohol och mediciner. Männen behandlar sina fruar illa och kvinnorna sliter", berättar Wissaran. "I kristna familjer uppfostras barnen och man tar hand om dem. Arbeten fördelas och även männen deltar i hemsysslorna.

En missionär kom med förändring

Wissaran och Laddawan Akheu tillhör nordthailändska bergstammar, Wissaran i ake- och Laddawan i aka-stammen. Stammarnas rötter finns i Myanmar och i Kina. Wissarans far flydde den kinesiska kommunismen till Burma, varifrån familjen flyttade till Thailand.

Laddawan är född i en kristen familj och Wissaran blev kristen som barn. Han har tillsammans med sin familj tillhört en så kallad koreansk kyrka tills han lärde sig mer om den lutherska kyrkan av Missionssällskapets Tuula Kosonen.

– Jag sökte litteratur om kristendomen på mina modersmål men någon sådan fanns inte. Jag bad under fem års tid att Gud skulle skicka någon som skulle ta fram material på ake-språket och till slut kom Tuula, berättar Wissaran. Hon började översätta Bibeln och hon har kommit långt med det arbetet – i slutet av förra året blev Romarbrevet färdigt för att provanvändas i akebyarna. •

Artikeln har publicerats i den finska tidningen Lähetyssanomat nummer 6/2011.

– GUD HAR LÄRT OSS ATT ÄLSKA OCH HJÄLPA VARANDRA. OCH JAG HAR TILL OCH MED BÖRJAT HJÄLPA MIN FRU MED HUSHÅLLS-ARBETET, SÄGER DEN UNGE AAPHAA ASOO MED ETT LEENDE. MAN SKA BÄRA BÖRDORNA TILLSAMMANS.

AAPHAA ASOO SKULLE TA EMOT VILKET ARBETE SOM HELST.

Inskränkta drömmars barn

Med en allmän historieskildring
i pocketformat
balanserar vi på tidens eviga lina
utan någon klok ekvationsform
som kan rädda vårt liv
från tomgång.
Vårt uppblåsbara,
uppfällbara, hopskruvbara,
kravmärkta, svanmärkta,
bärbara liv.
Vi, som inte har några hinder,
bara möjligheter till:
inlärning, uppfinning,
utveckling, inveckling,
inryckning, inseminering,
utvandring, invandring
datorisering och frälsning,
räcker förgäves fram handen
att ta en kölapp till arken
när de precis har tagit slut.
Vår tid är både inne och ute,
av någon märklig anledning.

AGNES BORG

SORGEN VÄNDES TILL POSITIV KRAFT

SORGEN VÄNDES TILL POSITIV KRAFT

Peter Elmberg sörjer fortfarande sin dödade bror men idag använder han sin energi för att **inspirera andra att inte ge upp.**

TEXT: MARIE BOSUND HEDBERG FOTO: MARTIN OLSON

DE RÖDA, TIMRADE HUSEN som är Mundekulla Kurs- och Retreatgård ligger i slutet av byn med samma namn. Den ligger lite symboliskt fjärran från vimlets yra, vid vägs ände och är omgiven av trolsk, småländsk barrskog. Den är Peter Elmbergs nav i allt det han arbetar med från gränsöverskridande möten, kurser, festivaler och musik.

Han delar sin tid mellan att driva kursgården tillsammans med sin fru Anne, att föreläsa om etik och vägval, att skriva sånger, spela in skivor på sitt eget bolag *Musik för fred* och att turnera i olika sammanhang. Han är en kreativ entreprenör och han brinner för allt det han engagerar sig i.

När vi träffas har han just genomfört en konsert i en fullsatt Lerums kyrka utanför Göteborg. Publiken fick höra hans tonsatta tolkningar av tolv fredsböner från olika delar av världen. De härstammar från det fredsmöte som dåvarande påven Johannes Paulus II höll i Franciskus kloster i Assisi 1986. Han bjöd in ledare från tolv olika religioner och bad dem att ta med sig en bön från deras tradition. Syftet var att alla skulle se varandra och betona budskapet om att religion och krig inte har något gemensamt. Varje bön inleddes med ”den gyllene regeln”, den grundläggande etiska principen som återfinns i de flesta läror. I den afrikanska fredsbönen heter det att ”den som är i färd med att sticka en fågelunge med en vass pinne borde först pröva på sig själv för att känna hur ont det gör” och buddisterna säger ”plåga inte andra med det som pinar dig själv”.

”DEN SOM ÄR I FÄRD MED ATT STICKA EN FÅGELUNGE MED EN VASS PINNE BORDE FÖRST PRÖVA PÅ SIG SJÄLV FÖR ATT KÄNNA HUR ONT DET GÖR”

Längtan efter godhet

– Bönerna är en spegling av vår längtan efter godhet och att människor innerst inne är goda, säger Peter Elmberg. Det var omtumlande att få göra de här tolkningarna och möta gensvaret från publiken i kyrkan. Jag har lärt mig att det inte längre är lika viktigt att försöka förändra andra – jag vill inspirera både mig själv och min omgivning att våga agera.

Det är därför han har skapat den musikaliska vandringen *The Path 2012* mellan Trondheim och Köpenhamn tillsammans med musikern och körledaren Anders Nyberg. Den har just påbörjats och ska pågå till i början av september. Man vandrar genom tre länder, tre årstider och samtalar och sjunger på tre olika teman – miljö, integration och existens. Delar av vandringen görs av budkavlade vandrare medan andra delar är öppna för allmänheten som vill engagera sig i temafrågorna.

40-årige Peter talar i ett annat tonläge nu än vad han gjorde när han var ung gymnasist, när det gällde att vara med överallt. Var han inbjuden till tre fester samma kväll gick han på alla tre för att inte missa något. Redan då var hans stora intresse musik och han såg fram emot att få plugga vidare efter studenten. Men det där sorglösa livet förändrades på ett mycket dramatiskt sätt en höstkväll för snart 21 år sedan.

Peters fjorton månader äldre bror Niklas bragtes om livet när han skulle cykla de tio kilometrarna mellan Lund och Bjärred. Han läste vid universitetet i Lund men hade bestämt sig för att göra ett halvt års uppehåll och resa till Kina. Den här fredagskvällen hade han varit på avskedsfest med sina vänner och på måndagen skulle han resa iväg. Det mesta stod packat och klart hemma hos familjen i Bjärred. Men Niklas kom inte hem.

Ångrat Kinaresan?

– Mina föräldrar trodde att han hade stannat kvar i Lund över natten och var inte särskilt oroliga, berättar Peter. Jag hade varit ute på en sådan där typisk tre-fester-på-en-kväll-runda och tog det också lugnt. Först skojade vi om att han hade smitit från alltihop, att han kanske hade ångrat det där med Kinaresan i sista stund.

– På onsdagskvällen bjöd mina föräldrar hem några av Niklas vänner som varit med på avskedsfesten för att diskutera vad som kunde ha hänt. Medan vi satt där ringde det på dörren och två poliser stod utanför. De berättade att Niklas hade hittats död i ett dike intill vägen mot Bjärred. Jag gick till skolan dagen därpå och kunde inte undgå att se löpsedelsrubrikerna ”20-årig man knivmördad”.

Det musikaliska intresset förde samman Peter Elmberg och hans fru Anne.

Mordet är fortfarande olöst och oförklarligt – det finns inget rimligt motiv och det finns ingen misstänkt gärningsman.

En av Peters starkaste reaktioner blev att skriva en sång som en hyllning till sin bror, *Varför måste vi skiljas?*. Ett år senare gavs den ut på skivan *Niklas minne* som också innehöll en låt som börjar *Oh God, where were you, someone needed your help*, ord som lånats från talet som prästen höll vid Niklas begravning. Skivan har sålts i 7 000 exemplar via Brottsofferföreningen i Lund.

Reste jorden runt

Efter studenten läste Peter beteendevetenskap på universitetet i Växjö och efter några terminer där studerade han indianhistoria på Wisconsin University i USA som en del av utbildningen. Hans nyfikenhet på hur andra människor tänker och lever har tagit honom kors och tvärs över jorden, till bland annat aboriginer i Australien, tibetanska bosättningar i norra Indien, där han också fick träffa Dalai lama, Mayaindianerna i Guatemala, jolafolket i Casamance i Senegal och till Taizé i Frankrike.

Han varvade sina universitetsstudier med att spela på pubar och fester och han åkte runt i Europas storstäder och uppträdde som gatumusikant med sitt enmansband *En stor stark band* och samlade publik omkring sig när han jonglerade, skojade och sjöng med en gitarr på magen och en trumma på ryggen. 1996 utnämndes han till svensk mästare i gatumusik.

1997, sex år efter Niklas död, fick Peter nog av sitt sökande och sin rastlöshet. Han sålde allt han ägde på ett torgloppis i Lund och bestämde

”PLÅGA INTE ANDRA MED DET SOM PINAR DIG SJÄLV”.

EN TACKSAM KONFERENSGÄST SKAPADE ”RUNSTENEN” SOM STÅR UTANFÖR MUNDEKULLA KONFERENS- OCH RETREATGÅRD.

FRANCISKUS FREDSBÖN

Gör mig till ett redskap för fred
Där hatet finns, låt mig så kärlek
Där ondska råder, ge förlåtelse
Där det finns splittring, låt mig förena
Där osanning råder, låt mig ge sanning
Där tvivel råder, låt mig ge tro
Där misströstan råder, låt mig ge hopp
Där det finns mörker, låt mig ge ljus
Där sorgen råder, låt mig ge glädje
Låt mig få trösta, mer än bli tröstad
Låt mig förstå, hellre än bli förstådd
Låt mig få älska, mer än bli älskad
Ty genom att ge, så kan vi få
Genom att förlåta, blir vi förlåtna
Genom att dö så föds vi på nytt.

Utifrån Moder Teresas tolkning som hon framförde på ett FN-möte 1985

sig för att leva i självvald ensamhet i familjens sommarstuga på tio kvadratmeter inte långt från Emmaboda i östra Småland.

– Jag trodde aldrig att jag skulle bli lycklig igen, berättar han. Niklas gärningsman hade förstört mitt liv och allt det som vi i familjen hade byggt upp. Jag ville inte se mig som ett brottsoffer men jag kände ilska och sorg och det är negativa känslor. Idag tycker jag att det är mest synd om gärningsmannen som behöver leva med det han eller hon har gjort resten av sitt liv.

Stenen i gläntan

Stillheten i skogarna runt huset blev en tillflykt och det hade blivit en vana för honom att klättra upp på en stor sten i en glänta och fundera.

– Jag minns hur jag satt där en gång och njöt av utsikten. Jag insåg att jag hittills mest hade levt för att tillfredställa andra men att jag faktiskt har ett ansvar för mitt eget liv. Och att jag fick lov att vara lycklig! Det blev en stark insikt – jag skulle göra något av mitt liv, starta ett nytt liv på nya grunder.

Det var för fjorton år sedan och Peter hade just träffat Anne, som senare skulle bli hans fru. Hon hade gett honom en bok som handlade om förlåtelse och hur man kunde förvandla ilskan och hatet till försoning. Han säger att hennes stöd var avgörande för hans beslut.

Tillsammans med sin pappa köpte han den nerlagda bondgården i grannbyn Mundekulla och han och Anne bestämde sig för att göra den till en mötesplats för kurser, konferenser och retreater. Bland konferenskunderna finns alltifrån Svenska kyrkan, universitetet och IKEA. Här finns också ett kafé, en butik, Annes konstgalleri, en skogskyrka skapad av naturen och han håller på att bygga ett halmhus med gammaldags, ekologisk byggteknik som ska bli ännu en samlingslokal. I sommar genomför han och Anne sin fjortonde drogfria musikfestival som samlar en stor publik i alla åldrar.

– Jag har levt tjugo år med Niklas och tjugo år utan honom. Jag känner att jag har fått balans i mitt liv och kraft att gå vidare. När jag är ute och föreläser i skolor möter jag ofta ungdomar som blir fångade av min historia. En del av dem står inför utmaningar och min ambition är att inspirera dem till att aldrig ge upp! •

IDAG TYCKER JAG ATT DET ÄR MEST SYND OM GÄRNINGS-MANNEN SOM BEHÖVER LEVA MED DET HAN ELLER HON HAR GJORT RESTEN AV SITT LIV.

TEXT OCH FOTO: HANS OLSSON

PINGSTRÖRELSEN GER ZANZIBAR NY IDENTITET

97 procent av invånarna på ögruppen Zanzibar är muslimer men under de senaste decennierna har olika **pingstkyrkor varit framgångsrika och samlat medlemmar** bland dem som lämnat fastlandet för att arbeta i den växande turistnäringen.

STADEN ZANZIBAR ligger lugn när jag vandrar längs med de numera slitna lägenhetskomplexen, en gång glansbyggen i Östtysklands utvecklingssamarbete med Zanzibar. När jag sedan når rondellen som leder in i stadsdelen Kariakoo hörs musik som inte påminner om den populära lokala Taraabmusiken. Det som hörs här är kristen lovsång, ackompanjerad av trummor, bas och elgitarr. Det är en kyrka av wanaimba, de som sjunger, som den muslimska majoriteten av Zanzibar kallar pingstförsamlingarna på ön. Ett stenkast därifrån ligger den gula betongbyggnaden som tillhör City Christian Center (CCC), en Tanzania Assemblies of God- kyrka. Kyrkdörrarna är vidöppna och gudstjänsten vibrerar, kyrkokörer avlöser varandra, och dans och sång sprids bland kyrkobesökarna. Under ledning av den karismatiska biskop Dickson Kaganga, grundare av CCC, leds församlingen genom predikan, bön och förbön. Han frågar om någon är sjuk, i behov av assistans, och ber dem komma fram till podiet. Ett 50-tal träder fram, majoriteten är kvinnor, för att ta emot helande. Med församlingens gemensamma krafter drivs de onda andeväsen, som sägs orsaka dessa människors krämpor, ut. Några faller ihop på podiet och måste hjälpas upp och tillbaka till sina platser. Andra gråter tyst när de sakta återvänder till sina stolar.

Fullsatt kyrka

Bland Zanzibars omkring hundra kristna församlingar är City Christian Center troligtvis den mest välbesökta. Varje söndag fylls kyrkan med upp till 900 besökare under dryga tre timmar.

I mitten av 1980-talet, när biskop Kaganga kom till Zanzibar från Tanzanias fastland för att tjänstgöra i armén, hade de första pingstkyrkorna precis börjat missionera på ön. Svenska Gunilla Karlsson, som fortfarande driver Zanzibars enda kristna bokhandel, var bland de första.

Biskop Kaganga berättar att han var övertygad om att han genom att bo i denna muslimska miljö, med djupt praktiserande muslimer, också skulle bli muslim. Men ödet ville annorlunda. Han blev istället aktiv i en liten pingstkyrklig gemenskap och han beskriver hur han mottog kallet att starta en kyrka. Efter bibelstudier i Nairobi grundade han CCC 1995. Att hitta och köpa land till kyrkan var dock inte lätt. För det första måste alla grannar ge sitt godkännande och det är inte alla som är villiga att sälja om de vet att marken ska användas för ett kyrkbygge. Men Kaganga hade tur, han fick en bit övergiven mark, en tidigare kyrkogård, av den anglikanska kyrkan till att bygga sin kyrka.

Kastar sten på kyrkor

Idag finns närmare 25 olika pingstförgreningar representerade på Zanzibar, med över 70 församlingar, och biskop Kaganga ansvarar för tolv av dem. Deras närvaro skapar då och då spänningar med den muslimska lokalbefolkningen. Det händer att man kastar sten på kyrkorna och att byggnader som håller på att byggas rivs eller bränns ner. Men spänningarna beror sällan på att pingstkyrkorna, trots stark fokus på evangelisering, lyckas konvertera muslimer. Få muslimer tar detta steg, som innebär att man bryter helt med sin familj. City Christian Centers framgång och framväxt är baserad på att de, som ingen annan kyrka på Zanzibar idag, lyckats samla immigranter ifrån Tanzanias fastland och andra östafrikanska länder som kommit till Zanzibar för att arbeta inom den snabbt växande turistnäringen.

Religioner i harmoni

Generellt är zanzibaris syn på kristna sammankopplad med Zanzibars historia som en kulturell smältdegel där en mängd kulturer och religioner levt i harmoni tillsammans.

De stora katolska och anglikanska kyrkorna som ligger i den gamla delen av huvudstaden Zanzibar ses som en del av denna kultur. De nya pingstkyrkorna, som ibland bygger kyrkor utan tillstånd, finns det dock en viss skepsis mot. Kristna kyrkor tar plats i samhället både visuellt och ljudmässigt. Med andra ord kan man se hur de ockuperar det offentliga rummet. Vidare har pingstkyrkornas medlemmar sällan någon lokal förankring till Zanzibar utan kommer utifrån, för att jobba eller missionera. Migration ifrån Tanzanias fastland ses ofta som ett sätt att undergräva Zanzibar kulturellt, religiöst och politiskt. Pingstvänner behandlas därför generellt som annorlunda, utanför den kulturella smältdegel som Zanzibar stoltserar med. Detta utanförskap, att man som kristen är annorlunda, stärks och uppmuntras av pingstkyrkoledare.

– Vi kom inte hit för att plantera kyrkor för att människor ska fortsätta i samma spår som tidigare, säger biskop Kaganga. Vi kom hit med förändring och transformation och för att hörsamma Jesu befallning, ”gör alla folk till lärjungar”, mot ett nytt liv som pånyttfödda kristna.

Denna differentiering betyder inte att man vänder sig emot samhället. City Christian Center driver en mängd olika sociala verksamheter, till exempel skolor och språkkurser som riktar sig till alla. Man måste trots allt leva i den kontext man säger sig vara där för att förändra. Det blir en balansgång mellan att verka i en muslimskt dominerad kontext och samtidigt bevara sin identitet som pånyttfödd kristen.

CCCs framväxt på Zanzibar är ett tecken på hur man klarar av att behandla frågor kring bevarandet av kulturell kontinuitet bland immigranter, snarare än en plats för snabb religiös och kulturell förändring. •

ZANZIBAR

Ögrupp i Indiska oceanen som består av öarna Unguja och Pemba.

Bildade 1964 tillsammans med Tanganyika unionen Tanzania efter en socialistisk revolution.

Har en egen regering, underställd unions-regeringen i utrikesfrågor samt ärenden som påverkar unionen.

97 procent är muslimer av bland annat sunni, shia och ibadi-ursprung.

Drygt 20 000 av ögruppens 1040 000 invånare är kristna, där den katolska kyrkan är störst följd av den anglikanska, den lutherska samt en mängd pingst- och karismatiska kristna samfund.

Drygt 1 200 kyrkligt aktiva, forskare och debattörer kom till årets upplaga av Teologifestivalen, som arrangerades av Uppsala stift i början av februari. Seminariet **”Tro och politik** – i samspel för världens överlevnad” lockade en stor publik och skapade **vidare frågeställningar**.

HUR KAN TRON INSPIRERA SAMHÄLLS-UTVECKLINGEN?

”Tron är grunden för våra handlingar och vi måste ständigt fråga oss hur vi lever. Vår tro är relationell – det är vägen till vår nästa som är det viktigaste. Vi följer försoningens och kärlekens väg.

Kanske kan vi inspirera idag när egot har fått så stor betydelse i vårt samhälle. Genom att tjäna Gud behöver jag inte se mina egna behov och jag blir fri från att söka mitt egos tillfredsställelse. Den första Mariadottern, Paulina Mariadotter, sade att ”Nöden idag är: det [illegible] människohjärtats, det självutplånande hjärtats nöd”. Det var [illegible] sextio år sedan men det gäller även [illegible]

SYSTER TERESE [illegible]
SYSTER BODIL
MARIADÖTTRARNA AV DEN EVANGELISKA MARIAVÄGEN, MARIAGÅRDEN, ENKÖPING

”Kyrkan är inne i en förändringsprocess och det behövdes en förnyelse. Därför har jag engagerat mig inom kyrkopolitiken, i det politiskt obundna POSK. Jag är överygad om att man som aktivt troende kan ta bort barriärer som hindrar samhällsutvecklingen. Tron kan påverka.

Jag håller inte inne med mitt engagemang och jag utgår från de värderingar jag har fått med mig i politiken och som tidigare verksam inom näringslivet.

Kyrkans utgångspunkt är det [illegible]konala och fler behöver kan[illegible]laktighet. Men idag klarar in[illegible]kans resurser av att ta hand om [illegible]slagna så nu har vi byggt en d[illegible] bro genom att bilda Väster[illegible] Stadsmission.

INGEMAR EGELSTEDT
ORDFÖRANDE VÄSTERÅS STADSMISSION, ORDFÖRANDE KYRKORÅDET, DOMKYRKOFÖRSAMLINGEN, VÄSTERÅS

”Jag tror att många svenska politiker är präglade av sekularismen. Man förstår inte religionens betydelse och roll. Det går att tala om teofobi!

Tron tar sig konkret handling i det diakonala arbetet. I mötet med andra människor, då bröd ges till en annan, synliggörs närvaron och värmen. Men tro är också att våga stå upp och säga sin mening om vad som är rätt och fel. Att vara både en hjälpande hand och en tydlig röst inspirerar och motiverar.

Vi lever i en tid med intresse för andlighet, då gäller det att visa på det som finns bortom det privatreligiösa. Nuet och evigheten är båda realiteter för människan. Alla kulturer och civilisationer brottas med tanken på döden och förgängligheten. [illegible] vår egen. Där kan troende [illegible]niskor skänka hopp och trygghet.

HANS WALL[illegible]K (M)
RIKSDAGS[illegible]
LEDAMOT MODERATERNAS PARTISTYRELSE
LEDAMOT I KYRKOMÖTETS STYRELSE FÖR LUNDS STIFT

”Att vara församlingspedagog innebär en fördjupning i frågor som gäller kunskap och lärande.

Jag möter ungdomar som är vana vid att reflektera och värdera det som de ser och upplever och det är viktigt att ta vara på deras engagemang och intressen, till exempel i miljöfrågor.

Våra möten blir ofta spännande eftersom de ofta är så omedelbara, de har ingenting emot att gå utanför ramarna och föreslå att vi ska göra saker och ting på helt andra sätt än vi hade tänkt från början.

Vi ordnar ofta studiebesök för att ungdomarna ska se hur andra människor har det och de får en möjlighet att berätta vad de ser, genom att skriva i församlingsbladet eller på hemsidan. Vi har bland annat besökt riksdagen och då var det intressant att diskutera vilka politiska förebilder vi ger.

Jag möter många barn och unga [illegible] situationer i livet – nyfikna konf[illegible]der, barn i sorg och människor [illegible]öppna sociala verksamheten och [illegible]är mitt uppdrag verkligen diak[illegible]

SIMON MINNHAGEN
FÖRSAMLINGSPEDAGOG, TRÅNGSUND-SKOGÅS FÖRSAMLING, HUDDINGE

”Innan jag kan svara på den frågan måste jag besvara frågan: Vill jag att tron ska inspirera samhällsutvecklingen? Är inte sekulariseringen en frisk, naturlig reaktion mot att kyrkan och makten gått hand i hand, som KG Hammar uttryckte det under Teologifestivalen? Vill jag då att kyrkan återtar makten? Nej, det vill jag inte. Jag vill att makten framförallt ska påverkas av enskilda människor, även troende människor.

Människan är en helhet, det går inte att dela upp livet i en del som är tro och en del som är något annat. Tron är en del av mig, det som inspirerar mig och påverkar mitt sätt att handla – det hjärtat är fyllt av talar munnen.

Min tro påverkar mig att försöka se alla människors lika värde, vilket i sin tur påverkar mig i mitt samhällsengagemang, i de sammanhang där jag får vara med och påverka samhällsutvecklingen, genom att möta andra människor och se dem som samarbetspartners i den långsiktiga strävan att göra världen bättre.

SARA SANDELIN
LÄRARE PÅ VASASKOLAN I GÖTEBORG OCH [illegible]ÖRTROENDEVALD I GÖTEBORG[illegible]ETS STYRELSE FÖR POSK, PA[illegible]LITISKT OBUNDNA I S[illegible]KA KYRKA.

VÄRLDENS FEST I MÅNGKULTURELLA MALMÖ

Den 7-9 september blir det **Världens fest i Malmö**. Temat är **Tänk@framtid** och projektledaren Peter Lindberg är övertygad om att temafrågorna kring mänskliga rättigheter och hållbar utveckling kan få många unga att engagera sig i **Svenska kyrkans internationella arbete**.

PETER LINDBERG beskriver Världens fest i Malmö som Svenska kyrkans enskilt största möte under 2012.

Omkring 3 500 ombud, förtroendevalda, anställda och övriga ideella inom kyrkan kommer från hela landet för att delta i seminarier, workshops, gudstjänster och andra programpunkter. De tre dagarna är tänkta att ge inspiration, fortbildning och att skapa engagemang för de globala frågorna. En del arrangemang är öppna för ”den intresserade allmänheten”, till exempel några gudstjänster och föreläsningar samt även alla event och program som sker på Stortorget mitt i stan.

Arrangörerna, Svenska kyrkans internationella arbete, Lunds stift samt Malmökyrkan, har valt att lyfta fram mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och kyrkan i världen som tre olika infallsvinklar på temat Tänk@framtid.

– Vi har haft över hundra olika förslag på programpunkter att diskutera men nu arbetar vi med ett femtiotal aktiviteter, berättar Peter Lindberg. Vi vill vara så aktuella som möjligt och gör kanske förändringar in i det sista. En av de tongivande talarna på mötet är FNs speciella sändebud i frågor som rör sexuellt våld mot kvinnor i krigssituationer, Margot Wallström.

Peter Lindberg har arbetat med barn och unga inom Svenska kyrkan under de senaste trettio åren, bland annat som församlingspedagog i Höör. Han är också engagerad i BUFF, en årlig filmfestival för barn och unga i Malmö, där kyrkan delar ut ett pris till bästa ungdomsfilm. Peter var med och startade och jobbade under några år på Kraftstationen i Malmö, en träffpunkt för ungdomar och unga vuxna och som drivs av Svenska kyrkan. Det har också gett honom användbara erfarenheter av vad som driver ungdomar.

– Där mötte jag ungdomar som på olika sätt stack ut i samhället, berättar han. Där fanns unga med alla möjliga stilar och åsikter. Emo-kids, proggare, punkare, skejtare, hårdrockare och till och med en och annan djävulsdyrkare. Vi möttes i en dialog som skapade gemenskap och det var spännande att fundera över vad vi kunde ha gemensamt och vad vi kunde lära av varandra, även om det inte alltid var så lätt med vissa grupper.

Han säger att de tre dagarna i september är ett gyllene tillfälle för Svenska kyrkan att engagera ungdomar i det internationella arbetet.

– Vi borde bli bättre på att värva nya krafter men även de ungdomar som redan är engagerade inom kyrkan på olika sätt kan inspireras av det som händer på Världens fest i Malmö. •

EMO-KIDS, PROGGARE, PUNKARE, SKEJTARE, HÅRD-ROCKARE OCH TILL OCH MED EN OCH ANNAN DJÄVULS-DYRKARE.

TEXT: MARIE BOSUND HEDBERG
FOTO: MARTIN OLSON

– VÄRLDEN FEST I MALMÖ KOMMER ATT PRÄGLAS AV ATT VI ÄR I EN MÅNGKULTURELL MILJÖ OCH DEN INTERNATIONELLA INRIKTNINGEN PÅ MÖTET BLIR FÖRHOPPNINGSVIS STARKARE ÄN VAD DEN VARIT TIDIGARE. ATT VI ÄR I EN STOR STAD SKAPAR OCKSÅ MÖJLIGHET ATT VARA MER PUBLIKA MED VÅRA EVENEMANG, SÄGER PROJEKTLEDARE PETER LINDBERG.

VÄRLDENS FEST

Firar tioårsjubileum i år. Världens fest arrangerades för första gången i Linköping 2002, och sedan följde Västerås 2005, Åre 2007 och Växjö 2010.
Efter Malmö 2012 ska Världens fest genomföras i Karlstad 2014. Det är stiftsstyrelsen som ansöker om att få anordna Världens fest.
Världens fest i Malmö finansieras bland annat med bidrag från Lunds Missionssällskap.
Läs mer om programmet på www.svenskakyrkan.se/varldensfest

I december var dansare, sångare och musiker från kulturföreningen **Vox Pacis inbjudna att gästspela** på ett kulturcenter i Senegal.
– Samverkan mellan kultur och religion blev väldigt konkret, skriver Gunilla Nordlund, grundare och konstnärlig ledare, i sin dagbok från en omvälvande resa.

TEXT: GUNILLA NORDLUND FOTO: VIRPI PAHKINEN.

”RELIGION SKAPAS I EN SPECIELL KONTEXT”

19.12 Träffar Gerard, mannen och arkitekten bakom Sobo Badé kulturcentrum. På området finns ett enkelt hotell, restaurang, olika slags mötesplatser som en liten inomhusscen och en större vacker utomhusteater. Mamadou, som också ingår i Vox Pacis, och jag åker till Nonogoma, en kvarts bilfärd från kulturcentret. Det är ett naturreservat, som håller på att ta gestalt med guesthouses och andra spännande mötesrum. Där finns redan utsökta seminariehyddor, en pool och en vidunderligt vacker amfiteater med tinnar och torn i terrakotta. Det är där vi ska uppföra Vox Pacis föreställningskonserter.

21.12 Mamadou och jag åker till katedralen i Popinguin tillsammans med Donald Boucal, en katolsk reggaesångare från södra Senegal som sjungit i kyrkans kör under många år. Inne i kyrkorummet står en stor krubba med Maria, Josef, Jesusbarnet, änglarna och herdarna. Nu är det jul, även i Afrika. Donald berättar att Popinguinkatedralen är den viktigaste katedralen i hela Afrika. I maj varje år vallfärdar katoliker från hela världen hit.

22.12 Först åker vi till Sencirk som har sin arbetslokal i en simhall i Dakar. Vi blir mottagna med stor värme och vänlighet och får vara med om en cirkusuppvisning. Några nummer ska integreras i vår föreställning.

Mamadou och hans hustru Idá Burén grundade Sencirk för sex år sedan för att begåvade gatubarn skulle få utbildning och arbete. Pengarna till projektet har kommit från Svenska Institutet och Forum Syd. Förutom föreställningar arbetar de som pedagoger på barnsjukhus och deltar ibland i Nationalteaterns föreställningar. Ett imponerande arbete som Mamadou och Ida startat.

23.12 Vid lunchtid strålar jag samman med övriga Voxgänget. Så roligt att se dem igen. Tibetanen Loten från Bern och Mary från Kautokeino, Nordnorge, har jag inte sett sedan i somras. På eftermiddagen samlas vi alla runt Gerard som hälsar välkommen och berättar om sitt liv och tankarna bakom Sobo Badé kulturcentrum. Han är också anhängare av yoga och voodoo och förklarar lite om den ”religionen” som jag tidigare bara har haft fördomar om. Dessa måste nu revideras. Gerard pratar om ”kulturen som en bro mellan det andliga och materiella”.

Gunilla Nordlund är 61 år och verksam som konstnärlig ledare sedan 1984. Har arbetat som frilans i Sverige, Norge, Indien och Tibet. Har också arbetat som teaterpedagog, skribent, dramatiker och skådespelerska. Har gjort en dokumentärfilm om Dalai lama och hans kultursyn. Har introducerat en speciell teatermetod inom missbrukarvården. ”Konst som läkedom”. Arbetat med religions- och kulturmöten sedan början på 1990-talet.

24.12 Drömt om änglar. Spännande att vakna upp en julafton i Afrika. Idag ska vi träffa Serigne Serre, en sufistisk marabou, några timmars bilresa från Sobo Badé. Och vi möter en vacker, värdig afrikansk man i fantasieggande gul spetsklänning/rock och virkad mössa. Han förklarar att den grenen av islam som han själv tillhör är helt fristående från sunna och shia. Den afrikanska formen av islam, baifall, anser att Gud är till för alla människor och att sången och musiken är en väg in till det heliga. Man behöver inte heller fasta, och det är inte förbjudet att dricka och röka. ”Men man måste hjälpa andra människor. Det är vår viktigaste uppgift här på jorden. Vi bör vara varandras tjänare och stå i det godas tjänst. På min fråga vad han då anser om reinkarnation svarar Serre att han tror på den. ”Men du är ju muslim” säger jag förvånat. ”Ja, men jag är också afrikan, och alla afrikaner tror på reinkarnation i någon form”, svarar han och ser allvarligt på mig.

Julaftonskväll uppträder Vox Pacis artister med en julkonsert på teatern i Sobo Badé. Heliga hymner från Indien, Tibet och Sameland blandas med Stilla Natt och övergår till julmusik med en svensk folkmusikgrupp. Konserten avslutas med rytmisk afrikansk dans till trummor. Efteråt kommer Disa från Arvidsjaur och säger: ”Tänk att jag måste åka ända till Senegal för att höra jojk på konsert. Det har jag bara gjort en enda gång i Arvidsjaur”.

26.12 Vi besöker den heliga staden Touba, en baifall community, alldeles nära öknen. Moskén i marmor lyser i olika skiftningar och nyanser. Glas, kristall, bokstäver i guld, väggar i brons och påkostade mattor. Kupoltak i blått. Balustrader, gångar, bönerum, bibliotek. Ögat bländas, dock inte lika mycket som vid Taj Mahal i Indien. Men ändå, här vid porten av öknen står en glänsande moské – eller ett område av moskéer. De flesta afrikaner/muslimer vallfärdar hit istället för till Mecka. Det sägs att bara en marabou (islamsk lärare) från Touba har vallfärdat till Mecka.

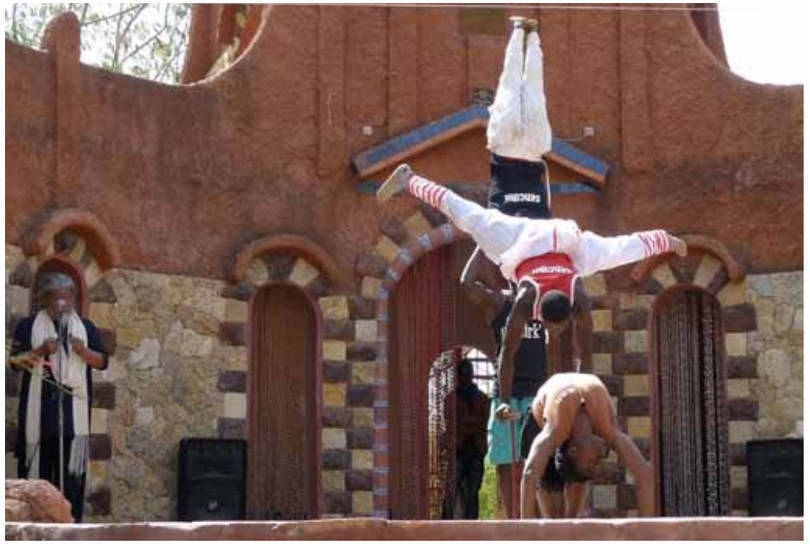

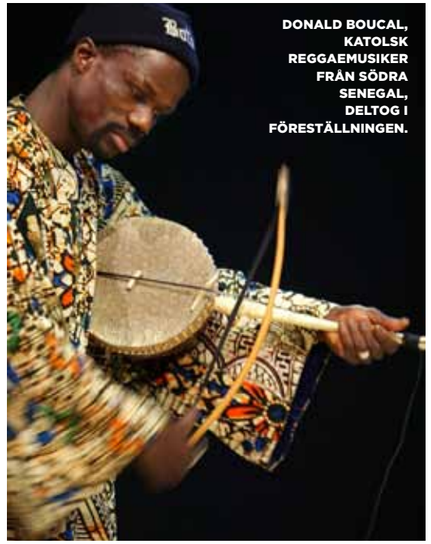

DONALD BOUCAL, KATOLSK REGGAEMUSIKER FRÅN SÖDRA SENEGAL, DELTOG I FÖRESTÄLLNINGEN.

MOSKÉN I DEN HELIGA STADEN TOUBA.

MEDICINMANNEN SERIGNE SERRE, EN SUFISK MARABOU. ARKITEKTUREN FRÅN TAVERNAN I SOBO BADÉ.

ARKITEKTUREN FRÅN TAVERNAN I SOBO BADÉ.

27.12 Möte med fem av Sencirks cirkusartister som har kommit åkande från Dakar till Sobo Badé. De ska uppföra några nummer för oss alla i Vox Pacis så att vi kan se på vilket sätt de ska integreras i vårt arbete. Vårt koncept bygger ju på ett organiskt samspel, och inte på nummershow. Ber Virpi Pahkinen, vår dansare och koreograf, att titta extra noga och föreslå vad hon tycker skulle fungera och integreras i vår föreställning. Även de lokala musikerna som vi ska arbeta med finns på plats. Virpi kommer med bra och konkreta förslag som jag tycker att vi ska pröva.

28.12 Så är vi då samlade alla som ska forma detta projekt. Jag har gjort en idéskiss och sceneri på hur vi ska framföra vår föreställningskonsert, på en teater med tinnar och torn och balustrader. Det är en vacker och fantasieggande teater. Hur mycket kan vi använda alla vinklar och vrår? Och hur kommer de lokala musikerna att reagera på att det inte är en konventionell konsert rakt upp och ner – utan mer av en teaterföreställning?

Språken blandas om vartannat. Det talas svenska, engelska, norska, franska, wolof hela tiden, vi översätter fram och tillbaks. Dessutom tillkommer samiska, hindi, sanskrit och tibetanska. Därutöver talar vi känslans och musikens språk. Fungerar ofta utmärkt, på nåt sätt förstår vi varandra hela tiden utan större svårigheter. Så här måste det ha varit i de stora metropolerna, när kulturer och religioner samsades och blandades med varandra. Metropoler finns i många former, och på många ställen, gestaltad även här.

29.12 Repetitioner förmiddag och kväll. Att arbeta mitt på dagen går inte då är det för varmt. Marie och Shipra prövar att förena jojk med en hindilåt. De lokala musikerna hänger på rytmiskt. Fungerar oväntat bra. Loten överraskar med en tibetansk rapp – och har hunnit instruera Sencirk artister i smyg så att de gestaltar hoppande apor tillsammans med hans originella tibetanska rappande. Förtjusning!

Trots mångfalden blir det inte rörigt, det finns en gemensam andning som känns organisk. Är det den universella rytmen som Gerard talar om? Vi är alla olika men möts ändå i en större rytmisk enhet. Lik och olik förenas. Det känns stort.

30.12 Premiärdagen. Förberedelser och koncentration. Dag går över till natt.

Området fylls av bilar som kommer körande, varifrån? Människor överallt. Flera svenska musiker finns också representerade i publiken.

Det börjar med Virpis solodans till Maliks flöjt. Vissa partier har aldrig varit så bra som ikväll, som om alla lyft sig ett extra snäpp, stimulerade av varandra, den afrikanska natten och kanske av publiken som fascinerat följer med. Publiken har aldrig hört eller sett nåt liknande: jojk, tibetansk strupsång, svenska koraler, sanskrit mantra och indiska snäckljud. Och när Arne och Harry tillsammans med Donald och Malik sjunger *Votre Père* jublar människor rakt ut i natten.

Så kommer Arnes orgelmusik och ut glider Virpi i änglagestalt, specialdesignad, specialkoreograferad. Hela ”djungeln” tystnar. Håret reser sig på armarna, jag känner publikens andlöshet: Är det en människa eller en djini som rör sig på scenen, tycks de tänka. Det är oerhört vackert.

31.12 Förmiddag. I hyddan uppe på berget inte långt från teatern samlas vi för utvärdering och seminarium. Processen är ännu vidöppen, det gör att de flesta vill formulera vad de varit med om. Ibland kändes det som om våra senegalesiska vänner förstod Vox Pacis koncept bättre än vi själva och människorna hemma i Norden. De uppfattar oss som en del av deras religion, baifall. Det vill säga att vi gestaltar det som de tror på, och som Gerard uttrycker i sin arkitektur. Vi hade lyckats med att mötas, förstå och skapa något unikt tillsammans. Och Gerard var så glad att vi använde hans teater så extraordinärt, vilket ingen annan gjort tidigare. •

VOX PACIS

Föreningen Vox Pacis (Fredens Röst) bildades i Stockholm 2006. Syftet är att musikaliskt, konstnärligt, interkulturellt och interreligiöst arbeta för fred och försoning i världen. Vox Pacis är en religiöst och politiskt obunden förening. Vox Pacis har hittills producerat ett fyrtiotal teatrala konserter med artister från femton olika kulturer, och alla de stora världsreligionerna. Därtill skapat femton föreställningskonserter med en nyskriven fredskantat ”A Challenge to Humanity” för stor orkester, körer, solister, skådespelare och dansare. Producerat seminarier och workshops och utställningar i ämnet samt undervisat på skolor. Medverkade i Nobels fredsprisutdelningsceremoni i Oslo 2010.

ANTIGONE I SKÄRHOLMEN

Den 4 maj är det premiär på Vox Pacis musikdramatiska uppsättning, ”Antigone i Skärholmen”, en nytolkning av Antigone med nyskriven musik. Professionella skådespelare och musiker samarbetar med Skärholmenrappare, hiphopare och körer. ”Mötet i Senegal med de lokala musikerna och cirkusartisterna stärkte tron att vi är på rätt väg, när vi blandar sakralt med hiphop och rapp i vår nya uppsättning. Ett kulturellt Fredscenter i Skärholmen syns allt mer möjligt efter mötet med Sobo Badés Kulturcenter”, säger Gunilla Nordlund.

SVENSKA MISSIONSRÅDET FYLLER 100 ÅR

– Vårt hundraårsjubileum ska markera att vi inte blivit stillastående och att vi spelar en roll även idag, säger *Eva Christina Nilsson*, generalsekreterare för Svenska Missionsrådet. Vårt samarbete med SIDA innebär till exempel att vi kan fördela 100 miljoner kronor om året till behövande verksamheter på olika platser i världen och inom ramen för Kyrkornas världsråd fortsätter vi vårt arbete för religionsfrihet.

Lagom till årsmötet i maj presenterar Svenska Missionsrådet en jubileumskrift som beskriver ”hundra år av ekumenik och solidaritet” med texter kring vad som har hänt sedan Edinburgh 1912. Det var efter det ekumeniska mötet som Missionstyrelsen bildades för att arbeta för kyrkliga organisationer i Sverige.

Nyligen genomfördes Kyrkornas Världsråds missionskonferens i Manila, Filippinerna, som ett av flera uppföljande möten efter Edinburgh. 120 delegater från hela världen deltog och det var inte bara Kyrkornas Världsråds medlemmar. Även representanter för katolska kyrkan och Evangeliska Världsalliansen var på plats.

– Uppgiften för konferensen var att bearbeta ett utkast till ett missionsdokument som ska komplettera det nuvarande från 1982. Så mycket har förändrats sedan dess och kyrkorna behöver reflektera över hur de på ett trovärdigt sätt förmedlar evangeliet i en tid där människor lever i stor utsatthet, klimatet hotas och hopplöshet ligger nära till hands, säger Eva Christina Nilsson.

Kumba Jallow, 50, tillsammans med sina barnbarn. Bilden är tagen i Kerr Line village, Niamina Dankunku district, Central River Division i Gambia.

FOTO: ACTIONAID

AKUT MATBRIST I GAMBIA

Svår torka och skördar som slagit fel har lett till akut matbrist i Sahelregionen i Västafrika. 13,4 miljoner människor är i riskzonen och över en miljon barn riskerar undernäring.

Människorna i regionen har knappt hunnit återhämta sig från den senaste katastrofen för två år sedan. Effekterna av torkan har bland annat lett till mycket dåliga skördar eller inga alls.

– Situationen kommer att bli ännu allvarligare, särskilt som vatten för både människsor och djur blir alltmer sällsynt, allt eftersom den torra säsongen fortskrider. Akuta åtgärder måste sättas in omedelbart, säger *Kejejatou Manneh*, som är generalsekreterare för ActionAid i Gambia.

I det här akuta läget distribuerar ActionAid mat, dricksvatten, utsäde och andra jordbruksprodukter så att nästa skörd kan bli bättre. I hjälpen ingår även vatten och foder till boskap.

www.actionaid.se

PRÄSTVIGDA KVINNOR STRESSAR MEST

Prästvigda kvinnor toppar statistiken över yrkesgrupper som sjukskrivs på grund av svår stress. Det visar statistik från Försäkringskassan som kom i höstas. Forum för prästvigda kvinnor vill att Svenska kyrkan uppmärksammar problemet och har därför skrivit till biskopsmötet. Syftet är att skapa medvetenhet på olika nivåer i kyrkan om behovet av insatser för att kvinnor ska kunna arbeta som präster. Forum för prästvigda kvinnor har också träffat Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation i det här ärendet.

Källa: Kyrkans tidning

ANNONSERA TILL VÄRLDENS FEST?

NÄSTA NUMMER KOMMER ATT DELAS UT UNDER VÄRLDENS FEST I I MALMÖ. ÄR DU INTRESSERAD ATT ANNONSERA KONTAKTA OSS. ANNONS@UPPDRAGMISSION.SE ELLER 0704-81 80 85

FLEST AVRÄTTNINGAR I KINA

Endast tjugo av världens länder, tio procent, genomförde avrättningar under 2011. Trenden är tydlig, antalet länder som har kvar dödsstraffet i sin lagstiftning sjunker stadigt.

Denna positiva trend bröts dock av fyra länder i Mellanöstern där antalet kända avrättningar ökade med drygt 50 procent under 2011. I Iran avrättades minst 360, i verkligheten kan det röra sig om dubbelt så många. I Saudiarabien tredubblades avrättningarna, 82 jämfört med 27 under 2010, i Irak avrättades 68 och i Jemen 41.

Antalet avrättningar i Kina uppgår till tusentals, fler än alla världens länder tillsammans, men myndigheterna vägrar offentliggöra någon statistik. USA tillhör fortfarande den grupp på fem länder som avrättar flest i världen, men där har antalet avrättningar och dödsdomar minskat kraftigt under senare år och sexton delstater har avskaffat dödsstraffet.

www.amnesty.se

SIDA STÖDER HUMANITÄRA INSATSER I SYRIEN

Sida har beslutat att avsätta 30 miljoner kronor till arbetet med utsatta människor på grund av krisen i Syrien. Stöden riktar främst in sig på arbetet med syriska flyktingar i närliggande länder men även människor inne i Syrien som råkat illa ut på grund av våldsamheterna.

– Vi gör speciella insatser för barn eftersom de är extra utsatta i den här typen av konflikter. Förutom till exempel psykosocialt stöd för familjer, skydd, basförnödenheter och enklare boende är det viktigt att barnen får tillgång till skolor så att det dagliga livet blir så normalt som möjligt, säger *Helen Rask*, chef för Sidas regionala enhet för Mellanöstern och Nordafrika.

Idag finns ca 45 000 av UNHCR registrerade syriska flyktingar i Libanon, Turkiet och Jordanien – det totala antalet syrier som flytt landet beräknas vara mycket större. Många bor i gränsområdena hos värdfamiljer eller hos släktingar som är gästarbetare. I Syrien beräknas minst tre miljoner människor vara utsatta och mellan 100 000 och 200 000 människor har flytt sina hem på grund av situationen i landet.

– Krisen har pågått ett år och de humanitära behoven hos människorna i landet förväntas vara stora under en längre tid. De stöd vi nu ger kompletterar andra humanitära insatser vi gör i regionen, till exempelvis till irakiska och palestinska flyktingar, säger Helen Rask.

Det Sida-finansierade stödet fördelas till FN-organisationer som är verksamma i Syrien och i närliggande länder samt till Rädda Barnen Sverige och Islamic Relief.

www.sida.se

ETT SOLIDARISKT ALTARBORD

Kirsebergskyrkan i Malmö har gett ut informationshäftet ”Ett solidariskt altarbord” för att visa hur man kan duka ett altarbord utifrån en solidarisk livshållning

– De flesta församlingar köper sina blommor från närmaste blomsteraffär, säger *Per Håkansson*, kyrkoherde i Kirsebergs församling och en av författarna till boken. Många blommor vi köper är importerade från Afrika eller Latinamerika med långa och energikrävande transporter. Oftast används mängder av bekämpningsmedel och konstgödsel vid framodlandet av dessa blommor och många gånger på mark som lokalbefolkningen skulle behövt för att producera sin egen mat.

Boken ger också förslag på hur man kan odla sina altarblommor själv.

– Vi är helt övertygade om att vid varje församlingshus eller kyrka finns en gräsmatta eller ett område med täckande buskage som kan omvandlas till blomsterrabatter, säger Per Håkansson.

NY ORDFÖRANDE I KRISTNA FREDS

Peter Löövy Roos är ny ordförande för Kristna fredsrörelsen. Han bor i Uppsala, är präst i Svenska kyrkan, har en fil mag i religionshistoria och han är även skribent och fotograf.

FOTO: LENA ROOS

– Jag vill fortsätta att bygga på den öppenhet som finns inom Kristna Fredsrörelsen för samverkan med aktörer som Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa och utveckla lokalarbetet i Sverige, även i förortsmiljöer.

www.krf.se

STIPENDIATEN

OMBUDSRESA TILL MELLANÖSTERN VÅREN 2012

Att dela ut stipendier för resor och projekt som genomförs här hemma eller utomlands hör till Lunds Missionssällskaps mest synliga verksamheter.

Göran Rask, stiftskonsulent för internationella frågor i Skara stift, har fått 50 000 kronor av Lunds Missionssällskap som en delfinansiering av en gruppresa till Mellanöstern. Under fjorton dagar skulle nitton ombud i stiftets internationella grupper studera Svenska kyrkans internationella arbete i Egypten, Israel och Palestina. Gruppen har redan hunnit genomföra resan med ett späckat program. Göran Rask var 2001-2007 Svenska kyrkans regionsekreterare för Mellanöstern och arbetade med Mellersta Österns kristna råd på 1980-talet. Tillsammans med Håkan Sandvik, som varit Svenska kyrkans utsände missionär i Israel, Palestina och Egypten, hade gruppen tillgång till två kunniga reseledare och guider.

VAD ÄR DITT STARKASTE INTRYCK AV RESAN?

– Med tanke på allt som händer i Mellanöstern just nu är det svårt att se en ljusning, den arabiska våren har blivit kall vinter. Men de många organisationer som arbetar i en svår situation blir ljuspunkter.

VAD INGICK I ERT PROGRAM?

– I Egypten träffade vi bland annat några av den koptiska kyrkans biskopar och besökte den koptiska S:t Markuskatedralen i Kairo. Vi besökte Mariadöttrarnas arbete i ”sopstaden”/Kairostadsdelen Ezbeth El Nakhl, samt Muqattam, ”sopstaden” med en kyrka uthuggen i berget. I Jerusalem var vi Svenska Teologiska Institutets gäster och vi fick bland annat lyssna på Jesper Svartvik, professor på STI, om dialog mellan religionerna. Mötet med företrädare för israeliska människorättsorganisationer och besöket på FNs kontor för mänskliga rättigheter, OCHA, gjorde starkt intryck.

Men vi besökte förstås också bibliska och historiska platser.

VAD HÄNDER NU?

– Innan vi reste iväg hade vi fem olika kurstillfällen för att få basfakta om Mellanöstern. Nu ska vi fortsätta dessa träffar och hjälpa ombuden, som ska arbeta som ideella informatörer. Det är stor åldersspridning i gruppen, deltagarna är mellan 18 och 70 år, och de ska utifrån sina erfarenheter berätta om sina upplevelser i olika sammanhang. Ett av ombuden är ordförande i kommunfullmäktige och hon har redan informerat landshövdingen om det aktuella läget i Mellanöstern.

STIPENDIATER VÅREN 2012

Övriga stipendiater hittar du på www.lundsmissionssallskap.se

TEXT: MARIE BOSUND HEDBERG

LUNDS MISSIONSSÄLLSKAP: ETT GLOBALT NÄTVERK STÖDER EKUMENISKT ARBETE

Lunds Missionssällskap grundades 1845 och är Sveriges äldsta. Verksamheten står på tre bärande pelare: Övertygelsen om att vi som kristna fått ett uppdrag, beredvilligheten att dela med oss av vår tro och våra liv, samt en önskan att lära sig av mötet med andra.

– Lunds Missionssällskap har alltid varit fristående och varken varit styrt av kyrka eller stat även om stadgarna fastställts av kung Oscar I, förklarar Samuel Rubenson, ordförande i Lunds Missionssällskap. Biskopen i Lund är hedersordförande och det finns ett nära samarbete med Svenska kyrkans internationella arbete. Vi verkar utifrån de breda nätverk som styrelseledamöterna har både här hemma och utomlands. Starka band finns även till den teologiska fakulteten vid Lunds universitet och särskilt till ämnena missionsvetenskap och religionsteologi.

EKUMENISK PRÄGEL

– Det är viktigt att få verka självständigt och redan från början har sällskapet betonat den ekumeniska och interreligiösa prägeln på verksamheten. Vi ger bidrag till andra kyrkliga samfund och organisationer och det är inte allt som kopplas till Sverige. Det har hänt att stipendier från oss knutit ihop studenter från Etiopien och Hongkong via Jerusalem.

– Sällskapet satsar främst på utbildning och på olika former av möten och dialog, allt som bidrar till att människor växer och frimodigt på djupet vågar möta och lära av varandra. En annan viktig del är opinionsbildning och att ge röst åt dem som är nedtystade.

Lunds Missionssällskap förvaltar avkastningen på de gåvor som testamenterats till sällskapet och fyra gånger om året delas rese- och projektbidrag ut till några av de många sökande från hela landet.

UNGDOMAR VIKTIGA

– I första hand stöder vi ungdomar, de är viktiga för oss eftersom de har en framtid och vågar se över kultur- och religionsgränser, säger Samuel Rubenson. Oftast söker de resebidrag för olika slags volontärinsatser. Vi stödjer även utbytesverksamhet av olika slag och vill gärna uppmuntra till en mångfald av uttrycksformer med projekt som innehåller musik, konst och film.

Lunds Missionssällskap har dessutom fyra noder över världen – Hongkong, Johannesburg, Jerusalem och Malmö. Vi lånar erfarenheter från varandra och ställer frågor som vad Malmö kan lära av Johannesburg, Hong Kong eller Jerusalem. Eller tvärtom – vilka erfarenheter och frågor kan Malmö bidra med. I Hong Kong har vi gett stöd till ett centrum för studiet av mötet mellan kristen tradition och kinesisk kultur, och genom detta till utbyten med universitet i Kina, men också till teologisk utbildning för de små minoritetskyrkorna i Sydostasien. I Johannesburg bidrar vi till finansieringen av en professur avsedd att främja ett arbete i Desmond Tutus anda. I Jerusalem stöder vi Svenska Teologiska Institutet och dess arbete med religionsdialog och religionsteologi genom bidrag till en professur i religionsteologi. I Malmö stöder vi Västra Skrävlinge församlings arbete tillsammans med moskén och olika nätverk för en förståelse mellan olika religiösa traditioner, framför allt islam och kristendom.

VILL DU PRENUMERERA PÅ UPPDRAG MISSION?

Tidskriften kommer ut fem gånger om året (inklusive ett tjockare temanummer under sommaren). En helårsprenumeration kostar 200 kronor inom Sverige, 300 kronor inom övriga Europa och 350 kronor i övriga världen.

Du kan anmäla dig antingen genom att maila till red@uppdragmission.se eller genom att skriva till redaktionen, se adress sid 3. Ange namn, adress, mailadress och telefonnummer. Du kan också kontakta redaktionen på 0733-60 87 54.

SÅ SÖKER DU LUNDS MISSIONSSÄLLSKAPS STIPENDIER

Lunds Missionssällskap delar varje år ut resestipendier till i första hand ungdomar under utbildning för tjänst i kyrkan och missionen och grupper vars resa är en del av ett ömsesidigt utbytesprogram mellan kyrkor och ekumeniska organisationer.

Resan ska vara väl förberedd och ingå i en långsiktig informations- eller utbildningsverksamhet och ansökan ska innehålla en realistisk budget för genomförandet.

Numera kan stipendieansökan bara göras via Lunds Missionssällskaps hemsida, www.lundsmissionssallskap.se/stipendier. Fyll i det elektroniska formuläret enligt anvisningarna och skicka det per e-post till stipendium@lundsmissionssallskap.se

Skicka in din ansökan i god tid! Sista datum för att söka stipendierna är 15 februari, 15 maj, 15 september och 15 november. Räkna med att du kan få svar på din ansökan några veckor senare.

När resan eller projektet har avslutats ska stipendiaten/stipendiaterna kunna dokumentera sina erfarenheter i text och bild, rapporter som kan komma att publiceras i Uppdrag Mission och/eller på hemsidan. Maila in text och bilder till rapport@lundsmissionssallskap.se

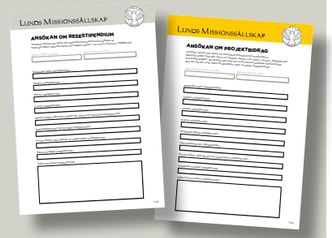

www.lundsmissionssallskap.se

NÄSTA NUMMER UTE 26/6

VILL DU PRENUMERERA?

KONTAKTA MARIE BOSUND HEDBERG, 0733-60 87 54 PREN@UPPDRAGMISSION.SE

POSTTIDNING B

Returadress:
Nätverkstan ekonomitjänst
Box 311 20
400 32 Göteborg

4 1 1 1 8 6 3 0 0

Den 19/2 börjar fastekampanjen!

Baka bullar, rensa vinden, sjung upp med kören och samla in pengar. Varje bulle räknas. I år ska vi bli ännu fler och göra ännu mer. Vi ska göra **ALLT för att utrota hungern** – tack för att du är med!
För mer information: www.svenskakyrkan.se/internationelltarbete eller ring Informationsservice, 018-16 96 00.

Lycka till i fastekampanjen 2012!

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE